

ความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง
“แนวทางการใช้ประโยชน์จากภาษีเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการ
ด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น”

1.ความเป็นมา

ที่ผ่านมาการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้นำมาซึ่งรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมาก โดยสิ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวเป็นอันดับหนึ่งก็คือ สถานที่ท่องเที่ยว ความโดดเด่นและหลากหลายของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ความสวยงามของธรรมชาติ และความเป็นมิตรของคนไทย จากเหตุผลดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบที่ตามมาคือ แหล่งท่องเที่ยวเกิดการเสื่อมโทรมจากการใช้โดยไม่ได้รับการดูแลและฟื้นฟู เช่น ขยะสิ่งปฏิกูล แหล่งน้ำเน่าเสีย อากาศเสีย และฝุ่นละออง เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้กระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สภาพความเป็นอยู่ของสังคม และทรัพยากรทางธรรมชาติของไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ดังนั้นหากประเทศไทยยังมีเป้าหมายที่จะใช้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นตัวขับเคลื่อนรายได้ของประเทศต่อไป ก็จำเป็นต้องแสวงหามาตรการต่างๆ นำมาใช้เพื่อดูแลและฟื้นฟูธรรมชาติ ซึ่งเป็นแหล่งบริการการท่องเที่ยวของไทยให้ยั่งยืนอย่างเหมาะสมและจริงจัง ซึ่งแนวทางหนึ่งที่มีความสนใจในปัจจุบัน คือ แนวทางการใช้ประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีที่มีประสิทธิภาพ และตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามฐานที่มาของภาษีนั้นๆ สร้างความเป็นรูปธรรมให้ผู้เสียภาษีเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้กลับคืนมาจากการเสียภาษี นอกจากนั้นยังเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเป็นการเพิ่มพลังการคลังให้แก่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นได้นำมาพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติและรายได้อื่นๆ เช่น นำไปพัฒนาบุคลากรและธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะการท่องเที่ยวแบบครบวงจร การพัฒนาศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ รวมถึงการสร้างอาชีพและรายได้กับชุมชนในท้องถิ่น เป็นต้น

คณะทำงานเศรษฐกิจภาคบริการ ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับ “แนวทางการใช้ประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีสันับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านท่องเที่ยวของท้องถิ่น” เพื่อระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ใน

ปัจจุบันในการสนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านท่องเที่ยวและการฟื้นฟูพัฒนาท้องถิ่น
นำเสนอต่อสภาที่ปรึกษาฯ และคณะรัฐมนตรีต่อไป

2. การดำเนินงาน

- 2.1 ประชุมคณะทำงานเศรษฐกิจภาคบริการ เพื่อกำหนดประเด็น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การศึกษา รูปแบบและวิธีการศึกษา
- 2.2 ประชุมคณะทำงานเศรษฐกิจภาคบริการ เพื่อศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 ประชุมหารือระหว่างคณะทำงานเศรษฐกิจภาคบริการและหน่วยงานเกี่ยวข้อง เรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีสนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านท่องเที่ยวของท้องถิ่น เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2551 ณ สภาที่ปรึกษาฯ
- 2.4 จัดการสัมมนาระดมความคิดเห็นเรื่อง "แนวทางการใช้ประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีสนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านท่องเที่ยวของท้องถิ่น" เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมเวดินันท์ กรุงเทพฯ
- 2.5 ประชุมคณะทำงานเศรษฐกิจภาคบริการ เพื่อยกร่างความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง "แนวทางการใช้ประโยชน์จากมาตรการด้านภาษีสนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านท่องเที่ยวของท้องถิ่น"
- 2.6 จัดส่งร่างความเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องดังกล่าว ให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง 5 หน่วยงาน คือ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกระทรวงการคลัง
- 2.7 ประชุมคณะทำงานเศรษฐกิจภาคบริการ เพื่อปรับปรุงร่างความเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าว ก่อนนำเสนอเข้าพิจารณาในคณะทำงานกิจการสภาที่ปรึกษาฯ และสภาที่ปรึกษาฯ ต่อไป

3. ผลการศึกษา

3.1 ปัญหาด้านอุปสรรคการจัดเก็บภาษี

3.1.1 ขาดการบูรณาการร่วมกันเกี่ยวกับองค์ความรู้ การทำความเข้าใจการจัดเก็บภาษี และการนำไปใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น ระหว่างผู้เสียภาษี ผู้เก็บภาษี ผู้นำภาษีไปในพื้นที่

3.1.2 การเสียภาษีนอกพื้นที่ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดในพื้นที่ไม่ได้รับเงินส่วนแบ่งภาษีร้อยละ 5 มาพัฒนาท้องถิ่น เช่น ผู้เสียภาษีทำธุรกิจในจังหวัดระยอง ยื่นเสียภาษีที่สำนักงานในกรุงเทพฯ เพราะในกฎหมายในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่เก็บได้ในจังหวัดใดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด หักร้อยละ 5 เพื่อมาพัฒนาจังหวัด

3.1.3 การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมไม่มีความชัดเจน ขึ้นอยู่กับผลกระทบทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เมื่อสภาพสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย รวมทั้งกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ไม่เอื้อประโยชน์ในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.1.4 ชุมชนกับผู้ประกอบการขาดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดปัญหากับชุมชนและผู้ประกอบการขึ้น เช่น โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยสารพิษออกมาทำให้ชุมชนได้รับผลกระทบ รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับมลภาวะสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการต่อต้านจากประชาชน

3.1.5 ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีได้บางชนิด แต่การจัดเก็บภาษีตัวใหม่ๆ จะต้องมีการขออนุญาตรับ

3.1.6 ขาดความชัดเจนของกฎหมายในส่วนการกำหนดอัตราภาษีให้ท้องถิ่นจัดเก็บ อาทิ ภาษีโรงเรือนที่ท้องถิ่นจัดเก็บในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ซึ่งเป็นช่องว่างก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในแต่ละท้องถิ่นและก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนต่างๆ

3.2 ปัญหาการใช้ประโยชน์ของมาตรการด้านภาษี สนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านท่องเที่ยวของท้องถิ่น

3.2.1 ท้องถิ่นขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการและพัฒนาระบบการให้บริการในท้องถิ่น โดยเฉพาะการท่องเที่ยว มุ่งเน้นแต่การสร้างสิ่งปลูกสร้าง และระบบสาธารณูปโภค เช่น ถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

3.2.2 การนำเงินงบประมาณไปใช้ของท้องถิ่น ขาดการศึกษาข้อมูลและคำนึงถึงที่มาของรายได้ว่ามาจากกิจกรรมด้านใด ในสัดส่วนเท่าไร และควรนำไปใช้ประโยชน์ตามฐานที่มาของรายได้ในสัดส่วนเท่าไร

3.2.3 ขาดกลไกการตรวจสอบการนำเงินงบประมาณในส่วนของงบท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ให้ตรงกับกิจกรรมและความต้องการของประชาชนและมีประสิทธิภาพ

3.2.4 ขาดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนในขั้นตอนการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีของท้องถิ่น

3.2.5 ผู้เสียภาษี โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว รู้สึกไม่ได้รับประโยชน์จากภาษีที่เสียไป

4. ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ “แนวทางการใช้ประโยชน์จากภาษีเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการให้บริการด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น”

4.1 มาตรการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่น

4.1.1 รัฐควรปรับปรุงโครงสร้างระบบภาษีและการจัดเก็บภาษีใหม่ทั้งระบบทุกประเภทภาษี โดยรวบรวมให้เป็นหมวดหมู่ ลดขั้นตอน ลดภาระของประชาชนผู้เสียภาษีไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี ให้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น และควรให้ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีได้โดยตรงเพิ่มขึ้นเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถนำรายได้มาพัฒนางานบริการประชาชนในพื้นที่ได้โดยตรง ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เนื่องจากโครงสร้างภาษีและงบประมาณที่ใช้อยู่มีลักษณะสนับสนุนระบบรวมศูนย์อำนาจ ไม่ใช่ลักษณะสนับสนุนการกระจายอำนาจ โดยพิจารณาเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานของราชการส่วนกลางจากการเป็นหน่วยงานด้านกำกับและควบคุมให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านองค์ความรู้เพื่อเพิ่มคุณภาพการบริการของท้องถิ่น

4.1.2 รัฐควรสร้างมาตรฐานและข้อกำหนดการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นให้ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนเช่นเดียวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยพื้นที่เดียวกันต้องเก็บในอัตราเดียวกัน มาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมของท้องถิ่น

4.1.3 ภาครัฐควรจัดหาคณะบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเป็นคณะที่ปรึกษาเพื่อสร้างความพร้อม เพิ่มความรู้และศักยภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม โดยจัดในลักษณะคณะเคลื่อนที่เร็ว ลงไปปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ร่วมกับท้องถิ่น โดยเข้าร่วมเป็นทีมงานอย่างน้อย 3 เดือน ไม่ใช่เพียงการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ให้เท่านั้น

4.2 มาตรการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณจากภาษีคืนสู่ท้องถิ่น

4.2.1 รายได้ที่จัดเก็บโดยหน่วยงานใดในพื้นที่โดยตรง ควรมีการกำหนดสัดส่วน

ที่ให้ท้องถิ่นสามารถหักเก็บไว้ในสัดส่วนที่เหมาะสมก่อนนำส่งส่วนกลาง เพื่อให้นำไปพัฒนา กิจกรรมของท้องถิ่นเพื่อให้สามารถแข่งขันได้

4.2.2 รายได้ที่จัดเก็บโดยหน่วยงานส่วนกลาง ควรกำหนดสัดส่วนการจัดสรรให้พื้นที่อย่างชัดเจน โดยนำข้อมูลการจัดเก็บตามศักยภาพแต่ละจังหวัดมาใช้ประกอบการพิจารณา ทั้งนี้อาจจัดสรรตามสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด GPP (Gross Provincial Product) ของแต่ละจังหวัด

4.3 มาตรการใช้ประโยชน์ของภาษีเพื่อพัฒนาระบบการให้บริการและการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

4.3.1 รัฐควรกำหนดสัดส่วนการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ ให้ตรงกับ สัดส่วนของภาษีที่เก็บได้ เช่น สัดส่วนที่เก็บได้มาจากด้านท่องเที่ยว ควรใช้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ในสัดส่วนที่เหมาะสม ส่วนที่เหลือจึงนำไปพัฒนาในเรื่องอื่นๆ และหากสัดส่วนที่เก็บได้มาจากการ เกษตรก็ให้ดูแลเรื่องการเกษตรก่อน เป็นต้น เพื่อให้ผู้เสียภาษีเกิดความรู้สึกถึงประโยชน์ของการ เสียภาษีของตน

4.3.2 รัฐควรสร้างกลไกการกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากงบประมาณท้องถิ่น ในรูปของคณะกรรมการ โดยมีสัดส่วนของผู้เสียภาษีในคณะอย่างน้อย 1 ส่วน ใน 3 ส่วน (สาขาธุรกิจที่เก็บภาษีได้สูงสุด 10 อันดับแรกร้อยละ 50 สาขาอื่นๆที่เหลือร้อยละ 50) เพื่อให้เกิด การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและพัฒนาท้องถิ่นอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตรงกับการ ประกอบธุรกิจในพื้นที่ โดยทดลองนำร่องในจังหวัดที่มีความพร้อม เพื่อศึกษาข้อดีข้อเสียในการ ดำเนินการ ก่อนปรับแก้ไขข้อบกพร่องและขยายการดำเนินการให้ครอบคลุมต่อไป

4.4 มาตรการสนับสนุน

4.4.1 เร่งผลักดันให้ออกกฎหมายรายได้ท้องถิ่น โดยมีการกำหนดโครงสร้าง ให้ครอบคลุมส่วนต่างๆ ให้ครบวงจร เพื่อใช้ในการปฏิบัติได้จริงและสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน อย่างโปร่งใส

4.4.2 รัฐควรเร่งประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจ และข้อมูลเกี่ยวกับระบบภาษี และการจัดเก็บภาษีแก่ผู้เสียภาษีโดยเฉพาะภาษีท้องถิ่น เพื่อให้เห็นถึงความคุ้มค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของการเสียภาษี และการได้กลับคืนโดยตรงอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งกำหนดให้ ผู้ประกอบการที่มีธุรกรรมในพื้นที่ใดต้องดำเนินการเสียภาษีภายในพื้นที่ที่ตนตั้งสถาน

ประกอบการอยู่ เพื่อนำรายได้ไปใช้สนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในกิจการที่เสียภาษีโดยตรง

4.4.3 รัฐควรดำเนินนโยบายด้านภาษีให้ชัดเจน และส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบบริการประชาชนในด้านต่างๆ เพื่อให้องค์กรท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.4 รัฐเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ของกระทรวงการคลัง และสร้างความตระหนักในเรื่องของสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อมกระทบกับพื้นที่โดยตรง

4.4.5 ควรจำแนกงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวให้ชัดเจน แทนการแฝงในภารกิจอื่น เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ตรงและสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาและการสร้างรายได้ท้องถิ่นที่มาจากการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการเสียภาษีของธุรกิจท่องเที่ยว

4.4.6 ควรส่งเสริมให้ชมรมหรือสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่น ให้มีส่วนช่วยในเรื่องของการท่องเที่ยวท้องถิ่น

ภาคผนวก

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ศักยภาพของท้องถิ่นในฐานะเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย

องค์ประกอบหลัก คือ

1) ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุ น้ำตก ชายหาด ทะเลสาบ เป็นต้น

2) วิถีชีวิต/วัฒนธรรม/ประเพณี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ศาสนสถานแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเช่นการสร้างบ้านเรือน การประดิษฐ์ของใช้เพื่อการดำรงชีวิต เป็นต้น

4) องค์การภายในชุมชน เช่น อบต. เป็นต้น

องค์ประกอบอื่นๆ คือ

1) กิจกรรมที่หลากหลาย

2) ความปลอดภัย

3) การเข้าถึงชุมชน

เพื่อให้สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้าน นำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือ การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยว โดยมีการคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้นโยบายและแผนการดำเนินการต่าง ๆ ต้องมาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้มีการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของท้องถิ่น และผลตอบแทนที่ยั่งยืนของชุมชน

1.2 ปัจจัยกำหนดความสำเร็จของการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

1.2.1 การบริหารจัดการ (Management) คือ การกระทำอย่างมีเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการและแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้

1) รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กลุ่มในชุมชนบริหารจัดการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและกลุ่มชมรม (ธุรกิจชุมชน กลุ่มออมทรัพย์)

2) บทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ควร มีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว 5 บทบาท ดังนี้ คือ

2.1) บทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยว โดยควรมีบทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยวที่สำคัญ 2 ประการ

- การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว บัญชีแหล่งท่องเที่ยว
- การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว

2.2) บทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควรมีบทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เกิดขึ้น 5 ประการคือ

- การสำรวจและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ
- การพัฒนาพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- การพัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- การพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่
- การฟื้นฟูและส่งเสริมงานประเพณีของท้องถิ่นให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่

2.3) บทบาทด้านการให้บริการท่องเที่ยว ควรมีบทบาทด้านการให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวท้องถิ่นของตน 6 ประการคือ

- การให้บริการด้านการขนส่งแก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านที่พักแรมแก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านอาหารเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านนำเที่ยวและมัคคุเทศก์แก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว
- การยกระดับมาตรฐานการบริการในสาขาต่างๆ

2.4) บทบาทด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรมีบทบาทด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบ 4 ประการ คือ

- การจัดทำแผนต่างๆ เช่น แผนพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนพัฒนาบริการการท่องเที่ยว และแผนส่งเสริมการตลาด
- การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว
- ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

2.5) บทบาทด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรมีบทบาทด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบอยู่ 4 ประการ คือ

- การกำหนดวิธีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- การบริหารงานบุคคลดูแลแหล่งท่องเที่ยว
- การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- การจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

1.2.2 การแบ่งปันผลประโยชน์ (Benefit Sharing)

การท่องเที่ยวในท้องถิ่น ต้องทำให้ทุกภาคส่วนของชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวร่วมกัน และมีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ต้องเกิดการรับรู้ว่ามีผลประโยชน์ของชุมชนคืออะไร

1.2.3 การสนับสนุนจากภายนอก (External Support)

รัฐบาลมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการท่องเที่ยวท้องถิ่นใน 3 มิติ

1) มิติด้านกฎระเบียบ และบริการพื้นฐาน

- กฎหมาย นโยบายของรัฐ
- คุณภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
- ความปลอดภัยนักท่องเที่ยว
- สุขอนามัย และความสะอาด

2) มิติด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว

- ความครอบคลุมและคุณภาพของบริการการเดินทางทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก
- ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา

3) มิติด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

- บุคลากรและการศึกษา ฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง
- ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นต้นทุนการท่องเที่ยว
- ทรัพยากรด้านวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก

สนามกีฬาและนิทรรศการและการแสดงสินค้าการท่องเที่ยวนานาชาติ

1.3 รูปแบบ การพัฒนา โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับมาตรการภาษี

1.3.1 โครงสร้างการปกครองในประเทศไทย โดยการปกครองแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) การปกครองส่วนกลาง
 - สำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง/กรม
- 2) การปกครองส่วนภูมิภาค
 - ส่วนราชการประจำจังหวัด/ส่วนราชการประจำอำเภอ
- 3) การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
 - 1.1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - เทศบาล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1.2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
 - กรุงเทพมหานคร/ เมืองพัทยา

1.3.2 โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ

- 1) รายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง
- 2) รายได้ที่รัฐบาลเก็บให้
- 3) รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้
- 4) เงินอุดหนุน

1.3.3 โครงสร้างภาษี

1) **ภาษีของรัฐบาล** ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ (เก็บจากธุรกรรมการค้าที่ดิน การธนาคาร และการประกันภัย) ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษียาสูบ รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม)

2) **ภาษีของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเมืองพัทยา** ได้แก่ ภาษีที่เก็บจากฐานทรัพย์สิน (ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง) ภาษีที่ใช้ฐานร่วมกับรัฐบาล (ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษียาสูบ) ส่วนแบ่งภาษีที่เก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ศักยภาพของท้องถิ่นในฐานะเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ประกอบด้วย

องค์ประกอบหลัก คือ

1) ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุ น้ำตก ชายหาด ทะเลสาบ เป็นต้น

2) วิถีชีวิต/วัฒนธรรม/ประเพณี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ศาสนสถานแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสร้างบ้านเรือน การประดิษฐ์ของใช้เพื่อการดำรงชีวิต เป็นต้น

4) องค์กรภายในชุมชน เช่น อบต. เป็นต้น

องค์ประกอบอื่นๆ คือ

1) กิจกรรมที่หลากหลาย

2) ความปลอดภัย

3) การเข้าถึงชุมชน

เพื่อให้สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้าน นำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือ การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยว โดยมีการคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้นโยบายและแผนการดำเนินการต่าง ๆ ต้องมาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้มีการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของท้องถิ่น และผลตอบแทนที่ยั่งยืนของชุมชน

1.2 ปัจจัยกำหนดความสำเร็จของการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

1.2.1 การบริหารจัดการ (Management) คือ การกระทำอย่างมีเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการและแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้

1) รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กลุ่มในชุมชนบริหารจัดการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการการท่องเที่ยวชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและกลุ่ม/ชมรม (ธุรกิจชุมชน กลุ่มออมทรัพย์)

2) บทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ควร มีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยว 5 บทบาท ดังนี้ คือ

2.1) บทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยว โดยควรมีบทบาทด้านการตลาดท่องเที่ยวที่สำคัญ 2 ประการ

- การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว บัญชีแหล่งท่องเที่ยว
- การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว

2.2) บทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควรมีบทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เกิดขึ้น 5 ประการคือ

- การสำรวจและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ
- การพัฒนาพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- การพัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่
- การพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่
- การฟื้นฟูและส่งเสริมงานประเพณีของท้องถิ่นให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่

2.3) บทบาทด้านการให้บริการท่องเที่ยว ควรมีบทบาทด้านการให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวท้องถิ่นของตน 6 ประการคือ

- การให้บริการด้านการขนส่งแก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านที่พักแรมแก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านอาหารเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านนำเที่ยวและมัคคุเทศก์แก่นักท่องเที่ยว
- การให้บริการด้านการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว
- การยกระดับมาตรฐานการบริการในสาขาต่างๆ

2.4) บทบาทด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรมีบทบาทด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบ 4 ประการ คือ

- การจัดทำแผนต่างๆ เช่น แผนพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนพัฒนาบริการการท่องเที่ยว และแผนส่งเสริมการตลาด
- การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว
- ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

2.5) บทบาทด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ควรมีบทบาทด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบอยู่ 4 ประการ คือ

- การกำหนดวิธีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- การบริหารงานบุคคลดูแลแหล่งท่องเที่ยว
- การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
- การจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

1.2.2 การแบ่งปันผลประโยชน์ (Benefit Sharing)

การท่องเที่ยวในท้องถิ่น ต้องทำให้ทุกภาคส่วนของชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวร่วมกัน และมีการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ต้องเกิดการรับรู้ว่าคุณประโยชน์ของชุมชนคืออะไร

1.2.3 การสนับสนุนจากภายนอก (External Support)

รัฐบาลมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการท่องเที่ยวท้องถิ่นใน 3 มิติ

1) มิติด้านกฎระเบียบ และบริการพื้นฐาน

- กฎหมาย นโยบายของรัฐ
- คุณภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
- ความปลอดภัยนักท่องเที่ยว
- สุขอนามัย และความสะอาด

2) มิติด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว

- ความครอบคลุมและคุณภาพของบริการการเดินทางทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก
- ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา

3) มิติด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

- บุคลากรและการศึกษา ฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง
- ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นต้นทุนการท่องเที่ยว
- ทรัพยากรด้านวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก

สนามกีฬาและนิทรรศการและการแสดงสินค้าการท่องเที่ยวนานาชาติ

1.3 รูปแบบ การพัฒนา โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภาษี

1.3.1 โครงสร้างการปกครองในประเทศไทย โดยการปกครองแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) การปกครองส่วนกลาง
 - สำนักนายก/กระทรวง/กรม
- 2) การปกครองส่วนภูมิภาค
 - ส่วนราชการประจำจังหวัด/ส่วนราชการประจำอำเภอ
- 3) การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
 - 1.1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - เทศบาล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1.2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
 - กรุงเทพมหานคร/ เมืองพัทยา

1.3.2 โครงสร้างรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ

- 1) รายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง
- 2) รายได้ที่รัฐบาลเก็บให้
- 3) รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้
- 4) เงินอุดหนุน

1.3.3 โครงสร้างภาษี

1) **ภาษีของรัฐบาล** ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ (เก็บจากธุรกรรมการค้าที่ดิน การธนาคาร และการประกันภัย) ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษียาสูบ รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ (ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม)

2) **ภาษีของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเมืองพัทยา** ได้แก่ ภาษีที่เก็บจากฐานทรัพย์สิน (ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง) ภาษีที่ใช้ฐานร่วมกับรัฐบาล (ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษียาสูบ) ส่วนแบ่งภาษีที่เก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ

3) ภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ได้แก่ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอสังหาริมทรัพย์ ภาษีรถยนต์ประจำปี ภาษีการรับมรดก ภาษีผู้พักโรงแรม ภาษีค้ำปลิกน้ำมัน ภาษีค้ำปลิกยาสูบ

4) ภาษีของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภาษีทุกตัวที่เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจาก กรุงเทพมหานคร เป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเดียวในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.3.4 สภาพปัญหา อุปสรรคในการใช้มาตรการภาษี

- การเก็บภาษี ไม่มีความชัดเจน ซ้ำซ้อน
- ผู้เสียภาษีขาดความเข้าใจ ในประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดเก็บภาษี

2. นโยบายการคลัง และการพัฒนารายได้ท้องถิ่น

2.1 กระบวนการบริหารเกี่ยวกับการจัดเก็บ การจัดหารายได้ และการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น

- 2.1.1 การจัดทำแผนพัฒนา
- 2.1.2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- 2.1.3 การจัดเก็บและการจัดหารายได้
- 2.1.4 การจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ
- 2.1.5 การบันทึกระบบบัญชี
- 2.1.6 การตรวจสอบการคลัง

2.2 รายได้ท้องถิ่น

2.2.1 ภาษีอากร

- ภาษีที่จัดเก็บเอง (ภาษีโรงเรือนและที่ดิน , ภาษีบำรุงท้องที่ , ภาษีป้าย , อากรการฆ่าสัตว์)
- ภาษีที่มอบให้รัฐจัดเก็บแทน (ภาษีมูลค่าเพิ่ม , ภาษีธุรกิจเฉพาะ , ภาษีสุรา , ภาษีสรรพสามิต , ภาษีการพนัน)
- ภาษีที่รัฐจัดเก็บแล้วแบ่งหรือมอบให้ท้องถิ่นทั้งจำนวน

(ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน , ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน , รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ , เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ)

2.2.2 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ

- 2.2.3 รายได้จากทรัพย์สิน
- 2.2.4 รายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์
- 2.2.5 รายได้เบ็ดเตล็ด เช่น เงินอุทิศ
- 2.2.6 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 2.2.7 เงินกู้

2.3 รายจ่ายท้องถิ่น กฎหมายกำหนดประเภทรายจ่ายเป็น 2 ประเภท

- 2.3.1 ประเภทรายจ่ายประจำ
- 2.3.2 ประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุนหรือรายจ่ายเพื่อการพัฒนา

2.4 งบประมาณท้องถิ่น

การที่ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงินเพื่อการใดก็ตาม จะต้องมีการนั้นปรากฏในงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณเพิ่มเติมเท่านั้น

- 2.4.1 ลักษณะของงบประมาณรายจ่าย ตั้งแต่ 1 ตค. – 30 กย. ปีถัดไป
 - 2.4.2 ลักษณะของการจำแนกประมาณการรายรับและการจำแนกประเภทรายจ่าย
- ประมาณการรายรับท้องถิ่น**
- รายได้ 6 หมวด และรายได้อื่นๆ
 - รายจ่าย 6 หมวด และรายจ่ายเพื่อการลงทุน

2.5 ปัญหาการเงินการคลังท้องถิ่น

ท้องถิ่นไม่มีความพร้อม และที่สำคัญคือ ท้องถิ่นมีขีดความสามารถจำกัด เนื่องจากขาดรายได้ และต้องพึ่งพาส่วนกลางในการจัดแบ่งรายได้ให้ซึ่งมักไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมที่จำเป็น โดยมีสาเหตุดังนี้

- 2.5.1 ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ถูกกำหนดโดยกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มีบทบาทและหน้าที่จำกัด
- 2.5.2 ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดทางด้านความสามารถในการหารายได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมาย ซึ่งต้องดำเนินการตามกฎหมายกำหนด
- 2.5.3 ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นขาดประสบการณ์ และขาดบุคลากร

2.6 ปัจจัยการกระจายอำนาจการเงินการคลังท้องถิ่น

- 2.6.1 เขตแดนและจำนวนประชากร
- 2.6.2 ความเป็นอิสระ โดยประกอบด้วย
 - การมีบุคลากรของตนเอง
 - การมีรายได้ของตนเอง
 - การมีฐานะเป็นนิติบุคคล
 - การควบคุมกำกับโดยราชการบริหารส่วนกลาง

2.7 การเพิ่มประสิทธิภาพการเงินการคลังท้องถิ่น โดยมีแนวทางในการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่น ดังนี้

- 2.7.1 ควรเป็นการจัดเก็บที่เป็นกลางที่สุด
- 2.7.2 ควรเป็นการจัดการที่บริหารง่าย
- 2.7.3 ควรเป็นรายได้ที่เพียงพอและสม่ำเสมอ
- 2.7.4 ควรจัดเก็บอย่างเป็นธรรม
- 2.7.5 ควรจัดเก็บโปร่งใส มีเหตุผลที่อธิบายได้ชัดเจน

2.8 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร โดยมีปัจจัยหลัก ดังนี้

- 2.8.1 ความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี
- 2.8.2 ลักษณะของกฎหมายภาษี
- 2.8.3 ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร
- 2.8.4 บรรยากาศที่เอื้ออำนวย ให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร
- 2.8.5 โครงสร้างภาษีอากร
- 2.8.6 ฐานข้อมูล

2.9 ปัญหาในการจัดเก็บภาษีอากร

- 2.9.1 ปัญหาเกี่ยวกับตัวบทกฎหมาย
- 2.9.2 ปัญหาโครงสร้างระบบภาษีอากรที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง
- 2.9.3 ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ล้าหลัง
- 2.9.4 ปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ไม่มีความซื่อสัตย์
- 2.9.5 ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบ แรงจูงใจ ติดตามผล

- 2.9.6 ปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
- 2.9.7 ปัญหาเกิดจากตัวผู้บริหารท้องถิ่น
- 2.9.8 ปัญหาเกิดจากทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานบริหารและผู้ปฏิบัติ
- 2.9.9 ปัญหาเกิดจากประชาชนขาดจิตสำนึกในการเสียภาษี
- 2.9.10 ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประชาชน

2.10 แนวทางพัฒนารายได้ท้องถิ่น

- 2.10.1 ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับรายได้ท้องถิ่น
- 2.10.2 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ
- 2.10.3 เพิ่มแหล่งรายได้ใหม่
- 2.10.4 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้เหมาะสม
- 2.10.5 สนับสนุนให้ท้องถิ่นประกอบธุรกิจ
- 2.10.6 สนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจการตามหน้าที่ของท้องถิ่น
- 2.10.7 การปรับโครงสร้างรายได้ท้องถิ่นทั้งระบบ
- 2.10.8 ลดอัตราการหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่
- 2.10.9 ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น โดยการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ทุกระดับ พร้อมทั้งสร้างเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดเก็บรายได้

2.11 แนวโน้มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในอนาคต

- 2.11.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกำหนดหน้าที่รับผิดชอบมากขึ้นในเรื่องของการบริการ การแก้ไขปัญหา
- 2.11.2 ต้องมีการออกกฎหมายให้อำนาจในการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษได้คล่องตัวมากกว่าเดิม
- 2.11.3 การบริการการบริหารกิจการด้านต่างๆ จะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานตรวจสอบได้
- 2.11.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่างๆ จะมากยิ่งขึ้น
- 2.11.5 ท้องถิ่นจะต้องหันมาสนใจการพัฒนาในด้านอื่นๆ เช่น ด้านสังคม มากขึ้น ไม่ใช่ทำเฉพาะด้านการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานเท่านั้น
- 2.11.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) จะต้องมีความชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2.11.7 จะต้องปรับปรุงเรื่องสำคัญ ดังนี้

- รูปแบบโครงสร้างทางการบริหารของหน่วยการปกครอง ท้องถิ่นเพื่อรองรับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่เปลี่ยนไป
- การพัฒนาประชาชนให้มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ให้มากยิ่งขึ้น
- ความร่วมมือระหว่าง อบต. ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อตกลงความร่วมมือสหการ เป็นต้น
- พัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. มาตรการภาษีสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ภาษีสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดเก็บภาษีที่มีเป้าหมายสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นคุณกับสิ่งแวดล้อม และลงโทษกิจกรรมที่เป็นพิษภัยต่อสภาพสิ่งแวดล้อมตัวอย่าง การเรียกเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เช่น

- ภาษีขยะ/ภาษีขยะอันตราย
- ภาษีการปล่อยของเสียออกจากสถานประกอบการ
- ภาษีเพื่อลดสารเคมี
- ภาษีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- ภาษีบรรจุก๊าซที่ใช้พลาสติก
- ระบบภาษีแบ่ง (shared tax)
- อัตราส่วนระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

ภาษีสิ่งแวดล้อมจึงเป็นการเพิ่มพลังการคลังให้แก่ท้องถิ่นซึ่งท้องถิ่นได้นำมาพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติและรายได้อื่นๆ เช่น นำไปพัฒนาศักยภาพและธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะการท่องเที่ยวแบบครบวงจร การพัฒนาศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ รวมถึงการสร้างอาชีพและรายได้กับชุมชนในท้องถิ่น เป็นต้น

ดังนั้นภาษีสิ่งแวดล้อมจึงไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อหารายได้เข้ารัฐ แต่มีเป้าหมายเพื่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

ทั้งนี้ปัจจัยส่งเสริมการให้มาตรการภาษีสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

- สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดมลพิษและถูกทำลาย กระตุ้นให้เกิดมาตรการภาษี
- กฎหมายที่ไม่เอื้อประโยชน์ในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
